

มิตราภรณ์ อยู่สถาพร : การสร้างภาพความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่ ผ่านบทเพลงไทยสมัยนิยม
ระหว่างปี พ.ศ. 2527 - 2539 อ. ที่ปรึกษา : ผศ. ดร. กาญจนา แก้วเทพ, 258 หน้า.
ISBN 974-635-533-3.

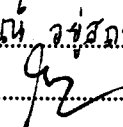
การวิจัยเรื่อง การสร้างภาพความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่ ผ่านบทเพลงไทยสมัยนิยม ระหว่างปี พ.ศ. 2527-2539 เป็นการศึกษาถึงภาพรวมของลักษณะภาพความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่ รวมถึงลักษณะความคิด คำนิยม และทัศนคติของผู้หญิงสมัยใหม่ ตลอดจนกระบวนการสร้างภาพในเพลงไทยสมัยนิยม โดยผู้วิจัยได้คัดเลือก ผลงานเพลงไทยสมัยนิยมจากนักร้องหญิงทั้งหมด 53 คน มาดำเนินการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่โดยรวม ที่ได้รับการนำเสนอผ่านสื่อเสียงเพลงนั้น สามารถแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ คือ ความเป็นผู้หญิงกล้า แกร่ง และเก่ง โดยจากเนื้อหาของเพลงที่เกี่ยวข้องกับความรักเป็นส่วนใหญ่ ผู้หญิงสมัยใหม่จะมีลักษณะที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีความเข้มแข็ง อดทนต่อชีวิต เชื้อมั่นในตนเอง มีอำนาจเหนือชาย และมักจะเป็นผู้วิพากษ์ นอกจากนี้ ผู้หญิงสมัยใหม่ยังแสดงความคิดที่เป็นอิสระและมีหัวก้าวหน้า เคารพในศักดิ์ศรีของตนเองและผู้อื่น เชื้อมั่นในความมีประสิทธิภาพของตนเอง และเป็นผู้ที่พร้อมรับเอาประสบการณ์ใหม่ๆ

สำหรับกระบวนการสร้างภาพในเพลงไทยสมัยนิยมนั้น ประกอบไปด้วย การคัดเลือกและแสวงหาความเป็นตัวตนของนักร้อง การวางความคิดหลักงานเพลงและการกำหนดคาถาลักษณ์ รวมถึงขั้นตอนต่างๆ ในการประชาสัมพันธ์ นักร้อง ที่ล้วนแต่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ และเป็นกระบวนการทำให้มีผลต่อลักษณะภาพความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่ โดยกระบวนการสร้างภาพที่เป็นขั้นตอน และการคำนึงถึงความเป็นตัวตนของนักร้องนั้น มีส่วนที่ผสมผสานให้ภาพที่ออกมาจึงมีลักษณะทั้งความเป็นอุดมคติ (ideal type) และส่วนที่เป็นความจริง (reality)

องค์ประกอบต่างๆในผลงานเพลง เช่น แนวเพลง รูปแบบท่าทางการแสดงออก การแต่งกาย และเนื้อหาของผลงานเพลง ได้มีส่วนปรับเปลี่ยนรูปแบบลักษณะความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่ให้ทันสมัยและ เปิดกว้างมากขึ้น แต่ในส่วนที่เป็นเนื้อหานั้นยังคงไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก กล่าวคือ ยังคงเน้นที่เรื่องความรักเป็นหลัก

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต มิตราภรณ์ อยู่สถาพร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -